

Nieuwjaarstoespraak 2019

Beste Mede-Parochianen,

Het is vandaag precies 6 januari en, zoals u gehoord heeft in deze viering, wordt vandaag de Openbaring des Heren gevierd. Ofwel, in de volksmond, Driekoningen. De Bijbel verhaalt niet echt over drie koningen, zij vertelt alleen maar over de wijzen uit het Oosten. Maar omdat ze goud, wierook en mirre meenamen werd op een gegeven moment vastgesteld dat het om drie personen gingen die – op een gegeven moment– de drie werelddelen vertegenwoordigden: Europa, Azië en Afrika.

Maar heeft u wel eens gehoord dat er eigenlijk vier wijzen zijn. De vierde wijze uit het Oosten, een verhaal verteld door een zekere Henry van Dyke, en dat verhaal is zo rond 1895 ontstaan. Deze vierde wijze, genaamd Artaban zou mee gaan met de drie wijzen, heeft toen de ster verscheen meteen al zijn bezittingen te gelde gemaakt en er drie prachtige edelstenen voor gekocht. En snel op pad gegaan naar het ontmoetingspunt. Maar Artaban heeft veel pech, hij komt telkens te laat daar waar hij moet zijn. Bij het ontmoetingspunt, en later – als hij besluit om dan zelf maar naar Bethlehem te gaan – bij Jezus zelf. Maria, Jozef en Jezus waren namelijk al gevlucht naar Egypte. Maar waarom was hij dan telkens te laat? De eerste keer omdat hij een gewonde man tegenkwam die hij – als een barmhartige Samaritaan – verzorgde en naar het dichtstbijzijnde gasthuis bracht. Wat hem overigens één van zijn juwelen kostte. De tweede keer in Bethlehem zelf, daar beschermdde hij een vrouw met kind door de commandant van de Romeinen af te kopen met het tweede juweel. U weet wel, toen vond de slachting plaats van de jonggeborenen.

En dat duurde 33 jaar, Artaban werd oud, en kwam toen bij toeval terecht in Jeruzalem. Ik hoef u niet te vertellen wat er toen plaatsvond. Artaban kwam toen op het idee om met zijn laatste juweel, een prachtige parel, Jezus vrij te kopen. Echter, toen hij op weg was naar Golgotha, kwam hij een meisje tegen dat werd voortgesleept om als slavin te worden verkocht. En Artaban gebruikte het laatste juweel, de prachtige parel, om haar vrij te kopen.

Het verhaal eindigt dat Artaban dodelijk gewond raakt door de aardbeving en vallende stenen, veroorzaakt door Jezus dood. Maar in de laatste minuten spreekt hij met iemand en zegt de volgende woorden: “maar Heer, wanneer heb ik u dan hongerig gezien... en gevoed; of dorstig en te drinken gegeven? Wanneer heb ik u dan als vreemdeling gezien en u gehuisvest, wanneer zag ik u ziek en heb ik u verpleegd, gevangen en heb ik u opgezocht... 33 jaar heb ik naar u gezocht; nooit heb ik uw gezicht gezien, noch heb ik u kunnen dienen... mijn koning”. Waarop dan niemand anders dan Jezus antwoord “Voorwaar ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van deze mijn minste broeders gedaan hebt, hebt gij het aan mij gedaan”.

Een mooi verhaal dat ook nog verfilmd is met Martin Sheen in de hoofdrol, zo'n film waarbij u het echt niet droog houdt. Dat is ieder geval mij niet gelukt.

Maar wat zegt dat nu over ons en onze geloofsgemeenschap. Niets specifiek uiteraard, maar ik vind het wel een mooi en toepasselijk verhaal. Het geeft eigenlijk aan – zoals we ook wel kennen uit Oosterse wijsheden – dat niet het doel belangrijk is maar het pad er naar toe.

Zoals Artaban ervaart aan het einde van zijn levenspad dat in alles wat hij gedaan had om zijn Koning te vinden hij de Koning al gevonden had. Een doordenkertje.

En zo wil ik dat graag aan u doorgeven voor 2019. De 7 werken van Barmhartigheid, die Artaban noemt, laten wij ons daar op richten in 2019. Als gemeenschap voor onze mensen binnen en buiten deze gemeenschap. Maar ook voor onze leefwereld, ons doen en denken.

Wij doen al veel mooie dingen, zetten ons in voor onze medemens, voor de senioren – afgelopen jaar al weer 10 jaar Seniorenpastoraat. Maar ook jongeren, een gemotiveerde On-the-Road groep. En iedereen die daar maar tussen zit. Teveel om op te noemen, een grote groep vrijwilligers maakt toch steeds de Bennekomse MVR gemeenschap een van de meest vitale in onze parochie.

En duurzaamheid natuurlijk, een bloeiende Fairtrade kerk, veel voordrachten over onze leefgemeenschap, over ons klimaat, en noem maar op. En zo zijn er zelfs plannen om van onze tuin een biologisch divers geheel te maken. In het kader van Bloemrijk Bennekom. Maar ook een omgeving voor bezinning, wellicht een soort kloostertuin, wie weet. En waarmee onze kerk een mooi voorbeeld kan zijn voor Bennekom zelf.

En daarnaast kunst in de kerk: een prachtige – uniek in de wereld – permanente tentoonstelling van Chagall, daar hoort u dit jaar nog wel meer van. En een indrukwekkend Christusbeeld, maar dat is voor sommige mensen nog wel wat wennen.

En hoe zit het ook al weer met dat zaaltje, pardon, sanitaire aanpassing. De details kan ik nu niet vertellen, maar – tipje van de sluier – het lijkt de goeie kant op te gaan. Maar goed, pas als we echt het lint doorknippen, dan pas is het een feit. En geloven, dat hoort bij ons, dus laten we dat nog steeds blijven doen. En veel bidden, natuurlijk.

Maar in de geest van Artaban, laten we 2019 een jaar van de 7 werken van Barmhartigheid maken. Want dat is toch het belangrijkste waarvoor we hier samen zijn.

Ik wens u allen een gezegend 2019 toe.

Peter Wijngaard.